

มติชน

วันจันทร์ที่ 25 กันยายน พุทธศักราช 2549 ปีที่ 29 ฉบับที่ 10425 ราคา 10 บาท

家庭称谓 Jiātíng chēngwèi คำเรียกขานในครอบครัว (1)

คำ เรียกขานในครอบครัว หรือคำเรียกขานที่ใช้สำหรับพ่อแม่ญาติพี่น้อง ในภาษาจีน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือคำเรียกขานที่เป็นทางการ และคำเรียกขานที่ใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน

ในกรณีที่มีลุง หรืออาผู้ชายมากกว่าหนึ่งคน จะใช้คำเรียกขานเรียงลำดับตามอาวุโสว่า

爸爸	bàba	ป๊าปะ	คุณพ่อ
妈妈/媽媽	māma	มา่หะ	คุณแม่

大伯父	dàbófù	ต้าบัวฟู	คุณลุงใหญ่
二伯父	èrbófù	เอ๋อร์บัวฟู	คุณลุงสอง
二叔	èrshū	เอ๋อร์ชู	คุณอาสอง
三叔	sānshū	ซานชู	คุณอาสาม
老叔	lǎoshū	หล่าวชู	คุณอาเล็ก

สองคำนี้เป็นคำซึ่งเด็กๆ ใช้เรียกพ่อแม่ และเป็นคำที่ใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีใช้ต่อมาจนโต เมื่อพูดคุยกับพ่อแม่ แสดงถึงความใกล้ชิดสนิทสนม

父亲/父親	fùqin	ฟูชิน	คุณพ่อ บิดา
母亲/母親	mǔqin	หมุชิน	คุณแม่ มารดา
父母亲/父母親	fùmǔqin	ฟูหมุชิน	บิดามารดา
父母	fùmǔ	ฟูหมุ	บิดามารดา

คำข้างต้นนี้ เป็นคำซึ่งผู้ใหญ่ใช้เอ่ยถึงพ่อแม่ของตน และเป็นคำเรียกขานที่เป็นทางการ

คำ lǎo หล่าว เมื่ออยู่หน้าคำเรียกขานในครอบครัวจะมีความหมายว่า ผู้ที่เป็นคนเล็กสุด หรือคนสุดท้าย ดังนั้น lǎoshū หล่าวชู จึงใช้เป็นคำเรียกขานน้องชายคนสุดท้ายของพ่อ อนึ่งพึงสังเกตว่า ไม่เรียกน้องชายคนโตของพ่อว่า 大叔 dàshū คุณอาใหญ่ เพราะคำว่า dà คำ เมื่อใช้หน้าหน้าคำเรียกขานในครอบครัว จะมีความหมายว่า ผู้ที่เป็นคนโตที่สุด หรือคนหัวปี

ดังนั้น ผู้ที่เป็นน้องชายของพ่อย่อมไม่ใช่คนที่โตที่สุดใหญ่ที่น้อง จึงไม่ใช่คำว่า dà คำ กับคำว่า shū ชู ที่หมายถึงคุณอาที่เป็นน้องชายของพ่อ

สำหรับปู่ย่าตายายนั้น คำเรียกขานที่ใช้ทั่วไปในครอบครัว คือ

爷爷	yéye	เหยเหย	คุณปู่
奶奶	nǎinai	ไนไน	คุณย่า
姥爷	lǎoyé	หล่าวเหย	คุณตา
姥姥	lǎolao	หล่าวหล่าว	คุณยาย

คนจีนทางใต้ เช่น จีนแต้จิ๋ว จีนฮกเกี้ยนไม่ใช่คำ 爷爷 และ 姥姥 แต่ใช้คำว่า 外公 wàigōng ไว่กง คุณตา และ 外婆 wàipó ไว่ผัวอ/ไว่ผัวคุณยาย

คำเรียกขานที่เป็นทางการสำหรับปู่ย่าตายาย คือ

祖父	zǔfù	จู่ฟู	คุณปู่
祖母	zǔmǔ	จู่หมุ	คุณย่า
外祖父	wàizǔfù	ไว่จู่ฟู	คุณตา
外祖母	wàizǔmǔ	ไว่จู่หมุ	คุณยาย

คำเรียกขานสำหรับพี่ชายพี่สะใภ้ และน้องชายน้องสะใภ้ของพ่อ คือ

伯父	bófù	บัวฟู	คุณลุง
伯母	bómǔ	บัวหมุ	คุณป้า
叔叔	shūshu	ชูชู	คุณอา
婶子/婶子	shēnzi	เฉินจื่อ	คุณอา/อาสะใภ้

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง